

Dosarul nr. 3ra-598/22

2-21051631-01-3ra-08062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. Cazacu Gr.)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Prepeleța împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual și achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului minor,

împotriva deciziei din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 07 aprilie 2021, Natalia Prepeleța s-a adresat cu acțiune în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual și achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului minor pentru perioada 30.09.2019-09.12.2019 (f.d.2-4).

În motivarea acțiunii a indicat că, la XXX, fiind angajată la Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate (în continuare APLP) nr.47/65 a născut un copil și respectiv după închiderea buletinului de boală, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurării Sociale Bălți cu privire la primirea indemnizației pentru îngrijirea copilului.

Indemnizația pentru îngrijirea copilului a început a fi primită de reclamantă începând cu 10 decembrie 2019, dar pentru perioada 30 septembrie 2019 - 09 decembrie 2019, până în prezent nu a primit sumele corespunzătoare.

A comunicat că prin răspunsului primit, Casa Teritorială de Asigurării Sociale Bălți a explicat că APLP nr.47/65 nu a prezentat un raport ce ar confirma acordarea reclamantei a concediului pentru îngrijirea copilului și respectiv nu există temei de a achita indemnizația cuvenită.

Reclamanta a relatat că s-a adresat repetat cu cerința de a i se calcula și achita indemnizația pentru îngrijirea copilului pe perioada 30 septembrie 2019 - 09 decembrie 2019, fiind înștiințată că APLP 47/65 a prezentat informația cu referire la concediul pentru îngrijirea copilului acordat reclamantei cu întârziere, la data de 26 ianuarie 2021.

Făcând trimitere la prevederile art. 18 al Legii nr.289 din 22.07.2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații sociale, a solicitat obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită un act administrativ individual prin care să dispună achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului pentru perioada 30 septembrie 2019 - 09 decembrie 2019.

Prin hotărârea din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă integral acțiunea, a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a achita reclamantei Natalia Prepelița indemnizația pentru îngrijirea copilului minor pentru perioada 30 septembrie 2019 - 09 decembrie 2019 (f.d.43, 51-54).

La 29 iulie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat cu apel hotărârea din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, ulterior prezentând în termenul legal motivarea apelului.

Prin decizia din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În consolidarea soluției s-a reținut că, instanța de fond just a constatat temeinicia acțiunii.

Cu trimitere la prevederile art. art. 10 alin. (1), 11,31,32,119,225 din Codul administrativ, art. 123 alin.(1) și (2), 124 alin. (1), (2) și (4) din Codul muncii, art. 1 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08 iulie 1999, art. 5 alin. (1) lit. f) și alin.(4), 6 alin. (2), art.7 alin. (2), art. 18 alin.(1) și (1¹) din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, completul specializat a susținut concluziile instanței de fond care a conchis privind netemeinicia deciziei Casei Naționale de Asigurării Sociale din 31.01.2020, răspunsului Casei teritoriale de Asigurării Sociale Bălți, nr. x-01/092214 din 11.03.2020 și a răspunsului Casei Naționale de Asigurării Sociale nr. P-384/21 din 04.03.2021, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, să emită actul administrativ individual favorabil prin care să stabilească, să calculeze și să achite Nataliei Prepelița indemnizația pentru îngrijirea copilului minor pentru perioada 30 septembrie 2019 - 09 decembrie 2019.

Instanța de apel a stabilit că neacordarea indemnizației pentru concediul de îngrijire a copilului minor în condițiile și cuantumul cuvenit potrivit legii, încalcă dreptul reclamantei/intimate la proprietate garantată de art. 46 din Constituție, ceea ce constituie și o violare a prevederilor art. 6 al CEDO, cât și a art. 1 al Protocolului adițional la Convenție.

Prin urmare, instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul apelantului precum că acesta a luat în calcul informația din Registrul de stat al evidenței

individuale în sistemul public de asigurări sociale la data de 31 ianuarie 2020, iar vina pentru datele introduse o poartă angajatorul, or prin ordinul nr. 2 datat cu 30 septembrie 2019, emis de către Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.47/65, reclamantei Natalia Prepeșița i s-a acordat concediul pentru îngrijirea copilului de la 30 septembrie 2019 - 09 decembrie 2019, ceea ce nu oferă dreptul Casei Naționale de Asigurări Sociale de a exclude perioada menționată.

Referitor la faptul că angajatorul nu și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de lege pentru angajații întreprinderii, instanța a menționat că apelanta a avut destule pârghii pentru a disciplina întreprinderea pentru neprezentarea declarațiilor în termen potrivit. Astfel aceste omisiuni nu pot fi imputate intimetei Natalia Prepeșița, din care motiv această perioadă urmează a fi luată în calcul și achitată indemnizația corespunzătoare.

Astfel, completul de judecată a apreciat ca declarativ argumentul apelantei precum că soluția instanței de fond ar fi una eronată și pripită, deoarece aceasta nu a intrat în esența litigiului și în ceea ce de fapt a pretins intimata prin acțiunea înaintată.

La 11 martie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 26 mai 2022, a prezentat motivarea recursului.

În motivarea recursului, a reiterat argumentele de fapt și de drept expuse la examinarea cauzei în instanța de fond și apel.

Recurenta a indicat că în perioada de la 30 septembrie 2019 până la 09 decembrie 2019 reclamanta era angajată la APLP nr.47/65, însă nu s-a aflat în concediu pentru îngrijirea copilului și respectiv, indemnizația lunară pentru creșterea copilului a fost stabilită din data de 10 decembrie 2019, data eliberării din cadrul APLP nr.47/65. Informația cu referire la concediul pentru îngrijirea copilului acordat de către APLP nr.47/65 a fost prezentată către Serviciul Fiscal de Stat la data de 26 ianuarie 2021, cu depășirea termenului prevăzut la art.5 alin.(1¹) din Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

Consideră că instanța de apel nu au verificat totalitatea circumstanțelor relevante, emițând acte judecătorești neîntemeiate.

Recurenta opinează că aprecierea probelor dată de instanța de apel a fost una defectuoasă și arbitrară, fapt ce vine în contradicție cu prevederile legislației procedurale civile cât și cu dreptul la un proces echitabil.

Solicită admiterea cererii de recurs și casarea deciziei din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi decizii.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se

depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 02 martie 2022, în ședință publică.

Dispozitivul deciziei a fost expediat părților prin intermediul poștei electronice la 05 martie 2022 (f.d.90).

La 11 martie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 91-92).

Decizia motivată din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de recurent la 18 mai 2022 (f.d.95).

Ulterior, la 26 mai 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 96-99).

În condițiile enunțate, recursul a fost depus în termenul legal prevăzut la art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ.

La 08 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimă copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Până la momentul examinării admisibilității cererii de recurs, nici o referință de către participanți nu a fost depusă.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul

nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron